

Asia: VN/27287/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Kemianteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta VN/27287/2025.

Taustaa

Kemianteollisuuden tavoitteena on olla luontopositiivinen ja hiilineutraali vuoteen 2045 mennessä osana omaehtoista vastuullisuusohjelmaa, Responsible Care, (lue lisää: <https://www.kemianteollisuus.fi/vastuullisuus/>). Tavoite ei ole helppo ja useissa aiheeseen liittyvissä selvityksissä onkin tunnistettu kriittisiä tekijöitä, joita tavoitteen saavuttaminen tulee vaati-maan niin toimintaympäristöltä kuin toimialan yrityksiltä itseltään. Selvityksien perusteella on kuitenkin selvää, että kemianteollisuuden yritysten on mahdollista kutistaa hiilijalanjälki minimiin ja samalla kasvattaa kädenjälki todella suureksi. Toisin sanoen, kutistaa tehtaiden suorat päästöt Suomessa ja mahdollistaa samalla globaaleille asiakkaille merkittävät päästövähennykset.

Luontopositiivisen ja hiilineutraalin kemianteollisuuden saavuttaminen tulee vaatimaan massiiviset investoinnit muun muassa sähköistymiseen, sekä hiilineutraaliutta tukeviin vaihtoehtoihin raaka-aineisiin. Teollisuuden sähkön saatavuus ja sähkön hinta ovat äärimmäisen kriittisiä tekijöitä tarvittavien investointien toteutumisen ja koko siirtymän onnistumisen kannalta.

Kemianteollisuus ry:n mielestä huoltovarmuuden turvaaminen on tärkeää ja siihen liittyvä rahoitus on turvattava pitkäjänteisesti. Lisämaksun kohdistuminen yksipuolisesti sähkön käyttöön on kuitenkin huolestuttavaa kehitystä. Suomessa ollaan samaan aikaan muun muassa lopettamassa teollisuuden sähköistämistuki ja korottamassa kaivosten sähköverotusta. Samaan aikaan kemianteollisuuden yritysten suunnitelmissa on moninkertaistaa sähkön käyttö.

Euroopassa komissio suosittelee sähköverotuksen pitämistä EU-minimissä teollisuudelle. Useat muut jäsenmaat kuten esimerkiksi Saksassa on käytössä massiivisia toimia teollisuuden sähkön käytön pitämiseksi kilpailukykyisellä tasolla ja näitä toimia suunnitellaan yhä lisää. Teollisuuden sähkön hinnan pitäminen kilpailukykyisellä tasolla koetaan Euroopassa laajasti kriittisenä.

Kemianteollisuudesta olisi perusteltua pyrkiä etsimään myös muita keinoja, joilla turvata huoltovarmuuden rahoitus. Lisäksi olisi järkevää linjata miten rahoitus turvataan myös pidemmällä aikavälillä. Hallituksen tulisi kaikissa tämän tyyppisissä päätöksissä muistaa huomioida myös vaikutukset teollisuuden sähkön hintaan ja saatavuuteen, jotta sähköistymisinvestoinnit saadaan kunnolla liikkeelle.

Kemianteollisuus ry haluaa myös painottaa, että huoltovarmuuden toimintaan kerättävän rahoituksen on tärkeää mennä täysimääräisenä huoltovarmuuden edistämiseksi. Huoltovarmuusrahaston varoja ei tule käyttää valtion budjetin rahoittamiseen tai muutenkaan valtiontalouden tasapainottamiseen.

Tikka Tuomas
Kemianteollisuus ry